

Posudek na magisterskou diplomovou práci Adély Andrýskové

Repatriace Korejců z Japonska po 2. světové válce

Téma Korejců v Japonsku je poměrně obtížné vzhledem k vrstvám ideologických nánosů, a to nejen v Korejské republice, ale i v KLR a v Japonsku. Pro jeho alespoň rámcové zpracování je nutné se slušně orientovat v pramenech i literatuře a mít na paměti, že každá informace bude minimálně subjektivní. Na druhou stranu v sobě téma nese velké množství podotázek, které jsou pro stav po druhé světové válce na Dálném východě podstatné a nové. Repatriaci nelze pojímat pouze úzce jako proces, kdy se Korejci vraceli z Japonska domů. Byl to totiž návrat dvoucestný, který na sebe logisticky navazoval, a zahrnoval i repatriaci Japonců z Koreje (a z dalších zemí). Nadto návrat Korejců z Japonska provázely politické změny v obou zemích. To vše za situace, kdy ani Korea, ani Japonsko nebyly politicky „svéprávné“ a země byly pod cizí správou. Jedna jako poražená, druhá vzhledem k pochybnostem o politické zralosti. Odsuny provázely politické chyby, odehrávaly se za velmi emocionálního ovzduší vybuzené nenávisti, revanšismu a na druhé straně téměř rasistických nálad na straně poražených.

Práce Adély Andrýskové se drží uvěřitelného a co nejvíce pravděpodobného narativu. Pracuje s nejrůznějšími prameny i literaturou, které jí jednotlivé momenty repatriace skládají do komplexnějších obrazů. Nevyhýbá se ani emocionálnější výpovědím, ty ale zasazuje do vhodného kontextu a pokud možno komentuje. Literatura k tématu je nekonečná, nicméně z valné části silně zkreslená a tudíž monotónní. Podle mého názoru se autorka práce s výběrem a vypovídáním zdrojů vypořádala se ctí.

Práce má přehledné členění, má posloupnost, návaznost, části jsou poměrné a neopakují se. Dělí se zhruba na část před repatriací a část, ve které popisuje proces návratu v Koreji až po „distribuci“ navrátilců. Vrací se i k důvodům, proč se část Korejců nevrátila domů, k nelegálním přechodům, které byly často spojeny s osobními tragédiemi. Z podstatných otázek k tématu zodpovídá uspokojivě téměř vše, co se zodpovědět dalo.

Vhodné je zaměření se na kratší úsek, neboť jinak by byla práce nekonečná a musela by zohlednit i Korejce v KLR, kde v posledních letech dochází k útěkům a návratům do rodné země, kterou je pro ně Japonsko. Zde jsou ale materiály natolik nevěrohodné, že se nedá stavět na ničem víc, než na pochybných výpovědích navrátilců.

Spokojená jsem i s racionálními hodnoceními, které se dílčím způsobem objevují v samotném textu (vysvětlivky a komentáře), ale nejlépe v závěru. Autorka se nepokouší o pohled, který by vypichoval jen nedostatky, resp. poukazoval na konkrétní neštěstí nebo obviňoval Japonce a SCAP z nekompetentních postupů. V tomto smyslu nenavazuje na sebelítostný korejský narativ. Ten naopak vyvažuje dokumenty, z nichž je patrné, jak obrovský problém tento pohyb milionů lidí představoval a jak nemožné by bylo ho regulovat i v případě, že by byly repatriační pravidla a procedura od počátku nastaveny poněkud méně „protikorejsky“.

Autorka práce se tématu věnovala intenzivně a v relativně dlouhém časovém úseku. Text je výsledkem relevantního porozumění, ve kterém by bylo velmi žádoucí pokračovat. V každém případě bude práce Adély Andrýskové východiskem pro každý další český výzkum ať už její či kohokoliv jiného.

Z uvedeného je patrné, že práci Adély Andrýskové považuji za výrazně zdařilou, zralou, velmi samostatnou a v kontextu prací obhájěných na oboru koreanistika **za výbornou**.

V Praze, 11. 6. 2019

Doc. Miriam Löwensteinová, vedoucí práce

Okruhy témat k obhajobě: interpretace japonského vidění Korejců po válce, příčiny změn postojů SCAP vůči Korejcům, všeobecný názor domácích Korejců na navrátilce